БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Хангал сумын цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2025/052/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2025 он	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудиторын албан тушаалын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал:Д.Мягмарсүрэн Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.et@gmail.com “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга...
    3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ....
    3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин...
    3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал..
    3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ....
4. Аудитын тайлан ....
    4.1 Ерөнхий зүйл ....
    4.2 Материаллаг байдал ....
    4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт...
    4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....
    4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....
    4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....
5. Аудитын илрүүлэлт ....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл..

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2025.02.24. № 275

танай ____________ ны № ____________ т

ХАНГАЛ СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Д.ГЭРЭЛЧИМЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган аймгийн Хангал сумын цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хангал сумын цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хангал сумын цэцэрлэг нь 2024 онд 63 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулан гүйцэтгэлээр санхүүжсэн. Тайлант онд Боловсролын яамнаас 8,932.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 34,820.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй авч санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжүүлэх болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол олгох хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 болж зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулах болсон байна.

Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 128 тогтоолоор төрийн албан

632502610

хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон байна. Мөн 2024 оны 9 сарын 1-нээс Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2024 оны 02 сарын 26-ны өдрийн А/85, А/34 тоот тушаалаар "Орон тооны хязгаарын жишиг норматив" батлагдсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр нийт 4 зорилтын хүрээнд 60 арга хэмжээ хэрэгжүүлж ажиллан 95 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ж.ЭНХЦООДОЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**108,926,069.54**	**124,988,691.86**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	35,373,705.37	40,358,266.79
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	35,373,705.37	40,358,266.79
3121	**Төгрөг**	35,373,705.37	40,358,266.79
31211	Төрийн сангийн харилцах	35,373,705.37	40,358,266.79
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	73,552,364.17	84,630,425.07
351	**Түүхий эд материал**	105,400.00	1,602,320.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	105,400.00	1,602,320.00
354	**Хангамжийн материал**	73,446,964.17	83,028,105.07
35410	Бичиг хэргийн материал	1,986,020.00	2,662,470.00
35420	Аж ахуйн материал	27,455,445.00	32,781,220.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	54,000.00	27,000.00
35450	Барилгын засварын материал	2,279,400.00	2,779,500.00
35460	Хүнсний материал	5,543,330.10	7,039,116.00
35470	Бусад хангамжийн материал	36,128,769.07	37,518,799.07
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**367,941,492.91**	**348,824,101.20**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	367,941,492.91	348,824,101.20
392	**Биет хөрөнгө**	361,629,992.91	342,850,101.20
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	476,540,883.74	476,540,883.74
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(132,244,428.72)	(195,262,642.60)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	21,900,621.00	42,011,051.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,387,251.75)	(20,292,426.44)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	5,405,640.00	19,188,340.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,956,988.87)	(4,349,540.54)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	1,500,000.00	1,500,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,200,000.00)	(1,350,000.00)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	20,089,817.00	34,027,792.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,341,410.49)	(10,151,866.96)
39217	Ном	323,111.00	988,511.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	6,311,500.00	5,974,000.00
39301	Программ хангамж	1,350,000.00	1,350,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,012,500.00)	(1,350,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,974,000.00	5,974,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**476,867,562.45**	**473,812,793.06**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**476,867,562.45**	**473,812,703.06**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	476,867,562.45	473,812,703.06
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	48,459,790.00	48,459,700.00
51101	Өмч: - төрийн	5,974,000.00	5,974,000.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	357,562,711.50	354,960,527.11
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	357,562,711.50	358,015,296.50
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	70,845,060.95	70,392,475.95
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**476,867,562.45**	**473,812,703.06**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**539,702,305.98**	**387,326,696.74**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**332,557,574.00**	**55,162,935.80**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	332,557,574.00	55,162,935.80
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	310,432,112.00	47,061,690.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	22,125,462.00	8,101,245.80
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**207,144,731.98**	**332,163,760.94**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	184,102,700.00	293,718,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	184,102,700.00	293,718,600.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	23,042,031.98	38,445,160.94
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	23,042,031.98	38,445,160.94
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**212,007,380.63**	**390,071,612.53**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**212,007,380.63**	**390,071,612.53**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	212,007,380.63	390,071,612.53
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	134,857,724.00	230,802,367.06
210101	Үндсэн цалин	100,972,910.18	152,621,109.05
210102	Нэмэгдэл	29,694,347.00	70,456,858.01
210104	Урамшуулал	4,190,466.82	7,724,400.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	17,008,072.31	29,842,309.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,593,934.94	20,340,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,355,904.92	2,393,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,078,123.91	1,196,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	268,298.70	1,196,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,711,809.84	4,716,409.02
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	19,242,031.98	30,452,460.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,347,631.98	3,465,768.94
210302	Түлш, халаалт	16,394,400.00	26,206,692.00
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	780,000.00
2105	**Норматив зардал**	12,268,017.20	15,236,202.40
210502	Хоол, хүнс	12,268,017.20	15,236,202.40
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,728,400.00	7,299,600.00
210604	Урсгал засвар	1,728,400.00	7,299,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	510,400.00	477,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	510,400.00	477,800.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	26,392,735.14	75,960,873.11
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,258,885.16	5,726,620.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,192,250.00	840,628.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	10,941,599.98	69,393,625.11
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**327,694,925.35**	**(2,744,915.79)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	309,853.60
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	309,853.60
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(309,853.60)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**327,694,925.35**	**(3,054,769.39)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**207,144,731.98**	**332,163,760.94**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**207,144,731.98**	**332,163,760.94**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	184,102,700.00	293,718,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	184,102,700.00	293,718,600.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	23,042,031.98	38,445,160.94
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	23,042,031.98	38,445,160.94
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**198,155,861.79**	**323,654,799.52**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**198,155,861.79**	**323,654,799.52**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**198,155,861.79**	**323,654,799.52**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	134,857,724.00	230,802,367.06
210101	Үндсэн цалин	100,972,910.18	152,621,109.05
210102	Нэмэгдэл	29,694,347.00	70,456,858.01
210104	Урамшуулал	4,190,466.82	7,724,400.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	17,008,072.31	29,842,309.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,593,934.94	20,340,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,355,904.92	2,393,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,078,123.91	1,196,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	268,298.70	1,196,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,711,809.84	4,716,409.02
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	19,242,031.98	30,645,460.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,300,000.00	3,465,768.94
210302	Түлш, халаалт	16,442,031.98	26,179,692.00
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	1,000,000.00
2105	**Нормативт зардал**	12,756,033.50	15,785,062.50
210502	Хоол, хүнс	12,756,033.50	15,785,062.50
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,800,000.00	7,399,200.00
210604	Урсгал засвар	3,800,000.00	7,399,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	510,400.00	477,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	510,400.00	477,800.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	9,981,600.00	8,702,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,450,400.00	6,249,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,531,200.00	2,452,900.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**8,988,870.19**	**8,508,961.42**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**-**	**3,524,400.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**3,524,400.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	3,524,400.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	3,524,400.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-**	**(3,524,400.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	8,988,870.19	4,984,561.42
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		35,373,705.37
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	35,373,705.37	40,358,266.79

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
D01	**2023 оны 12-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**48,459,700.00**	**70,845,060.95**	**357,562,711.50**	476,867,472.45
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	452,585.00	452,585.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	-	-	**452,585.00**	452,585.00
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(452,585.00)	-	(452,585.00)
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(3,054,769.39)	(3,054,769.39)
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**48,459,700.00**	**70,392,475.95**	**354,960,527.11**	473,812,703.06

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	368,870,300.00	327,179,199.52
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	368,870,300.00	323,654,799.52
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	368,870,300.00	323,654,799.52
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	264,388,500.00	230,802,367.06
210101	Үндсэн цалин	176,650,400.00	152,621,109.05
210102	Нэмэгдэл	83,844,200.00	70,456,858.01
210104	Урамшуулал	3,893,900.00	7,724,400.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	30,920,400.00	29,842,309.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,026,500.00	20,340,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,473,200.00	2,393,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,236,700.00	1,196,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,236,700.00	1,196,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,947,300.00	4,716,409.02
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	30,000,000.00	30,645,460.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,000,000.00	3,465,768.94
210302	Түлш, халаалт	25,000,000.00	26,179,692.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	1,000,000.00
2105	**Нормативт зардал**	20,455,100.00	15,785,062.50
210502	Хоол, хүнс	20,455,100.00	15,785,062.50
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	10,000,000.00	7,399,200.00
210604	Урсгал засвар	10,000,000.00	7,399,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	857,800.00	477,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	857,800.00	477,800.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	12,248,500.00	8,702,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,795,600.00	6,249,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,452,900.00	2,452,900.00

22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**3,524,400.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	3,524,400.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	3,524,400.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	368,870,300.00	332,163,760.94
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	328,870,300.00	293,718,600.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	328,870,300.00	293,718,600.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	40,000,000.00	38,445,160.94
132001	Орон нутгийн төсвөөс	40,000,000.00	38,445,160.94
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**35,373,705.37**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**40,358,266.79**

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 59,924.8 мянган төгрөгийн алдаа[1], зөрчил[2] илэрснээс, 1,602.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 283.0 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт, 57,934.2 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага болон 105.3 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар залруулсан зөрчилтэй асуудлаас 1,990.6 мянган төгрөгийн материаллаг зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын дүнгээс бага байгаа тул өөрчлөлтгүй дүгнэлт өгсөн болно.

Залруулсан алдаа:

- Тайлангийн хугацаанд 1,602.3 мянган төгрөгийн эцэг эх, асран хамгаалагчаас авч хэрэглэдэг сургалтын болон эрүүл ахуйн хэрэгслийг бүртгэлд тусгаагүй, зарцуулалт бүртгэлгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ, 14.4.5.бүх орлого, 14.4.6.бүх зардал; Боловсролын ерөнхий газрын даргын 2023 оны 1/4511 тушаалын хавсралтын улирал бүр тайлагнах гэсэн заалтуудын хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.1 Төлбөрийн акт

- ***Илрүүлэлт:*** Нүүдлийн гэр цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны нэг хүүхдэд ноогдох нормыг 98.0 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, Засгийн газрын 2024 оны "Хоолны зардлын норматив батлах тухай" 237 дугаар тогтоол-ыг зөрчсөн байна.
- ***Илрүүлэлт:*** Шатахууны тооцооллыг шалгахад норм нормативыг илүү тооцож 65.0 мянган төгрөгийн шатахуун илүү бодож олгосон байна .Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, ЗТХС-ын 2019 оны 390 тушаалаар батлагдсан "Автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм"-ыг баримталж ажиллаагүй байна.
- ***Илрүүлэлт:*** Эцэг эх, асран хамгаалагчаас авч хэрэглэдэг сургалтын болон эрүүл ахуйн хэрэгслийг анхан шатны баримтаар хөөн шалгахад 693.2 мянган төгрөгийн материал дутагдаж байна. Энэ нь Төсвийн тухай

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хуулийн 5.1.2-т "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх" 5.1.5."хариуцлагатай байх." 41.2.7."хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.2 Албан шаардлага

- ***Илрүүлэлт:*** Цалингийн тооцоололд сорил гүйцэтгэхэд ээлжийн амралтын 3.455.5 мянган төгрөгийг нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан,мөн нийгмийн даатгалын тайланд ажил мэргэжлийн кодыг буруу тооцож 918.1 мянган төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг тооцож тайлагнаагүй байна. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 102.1.5.цалин хөлсийг тооцох аргачлал ил тод, ойлгомжтой байх ба Сангийн сайд, ХНХС-ын 2024 оны А/44/А/40 дугаар тушаалын "Ажил олгогч нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайланд бүртгэх даатгуулагчийн төрлийн код" гэсэн хавсралтыг зөрчсөн байна.
- ***Илрүүлэлт:*** Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 47.061.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 6.498.9 мянган төгрөгийн бараа материалын орлогод авсан тушаал болон тооллого комиссын тушаал, эмчийн үзлэгт хамрагдсан үзлэгийн тушаалыг шилэн дансанд байршуулж мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй байна" гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй байна.

3.3 Зөвлөмж

1. <u>Бараа материалын данстай холбоотой асуудал</u>

<u>Илрүүлэлт</u>: Цэцэрлэгийн хоол хүнсний материал нэг хүүхдэд ногдох нормыг тогтмол бариулаагүй 9 сард 84.2 мянган төгрөгийн дутагдалтай, 12 сард 21.1 мянган төгрөгийн илүү зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, Засгийн газрын 2024 оны "Хоолны зардлын норматив батлах тухай" 237 дугаар тогтоол-ыг зөрчсөн байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Цаашид холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлан ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 06 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс: Залруулсан		Үүнээс: Залруулаагүй		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлангийн хугацаанд 1,602.3 мянган төгрөгийн эцэг эх, асран хамгаалагчаас авч хэрэглэдэг сургалтын болон эрүүл ахуйн хэрэгслийг бүртгэлд тусгаагүй	1	1,602.3	1	1,602.3			1	1,602.3				
Дүн	**1**	**1,602.3**	**1**	**1,602.3**			**1**	**1,602.3**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс: Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	А/т тоо	Тоо	Дүн
Нүүдлийн гэр цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны нэг хүүхдэд ноогдох нормыг 98.0 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан байна	1	98.0	1	98.0								
Цэцэрлэгийн хоол хүнсний материал нэг хүүхдэд ногдох нормыг тогтмол бариулаагүй	1	105.3					1	105.3				
Цалингийн тооцоололд сорил гүйцэтгэхэд ээлжийн амралтын 3.455.5 мянган төгрөгийг нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан	1	4,373.6			1	4,373.6						
Шатахууны тооцооллыг шалгахад норм нормативыг илүү тооцож 65.0 мянган төгрөгийн шатахуун илүү бодож	1	64.9	1	64.9								
Эцэг эх, асран хамгаалагчаас авч хэрэглэдэг сургалтын болон	1	120.0	1	120.0								

эрүүл ахуйн хэрэгслийг анхан шатны баримтаар хөөн шалгахад 693.2 мянган төгрөгийн материал дутагдаж байна.												
Хүнсний материал худалдан авахдаа тендерийг харьцуулалтын болон шууд худалдан авах аргыг ашигласан	1	-					1	-				
Дүн	**6**	**4,761.9**	**3**	**282.9**	**1**	**4,373.6**	**2**	**105.3**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 47.061.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 6.498.9 мянган төгрөгийн бараа материалын орлогод авсан тушаал болон тооллого комиссын тушаал, эмчийн үзлэгт хамрагдсан үзлэгийн тушаалыг шилэн дансанд байршуулж мэдээлээгүй байна.	1	53,560.6			1	53,560.6		
Дүн	**1**	**53,560.6**	**-**	**-**	**1**	**53,560.6**		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Нийт дүн								

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
			Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
		Аудитад хамрагдах	Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**7**	**8**	**9**	**10**
1	ТШЗ	**1**	**1**			**1**			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			

Аудитын код: БУА-2025/052/НА-СТА-ТШЗ